

XIII TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine 2Kn4 ,8-10.14-16a)

Lugemine teisest kuningate raamatust:

Ühel päeval läks Eliisa Suunemisse ja seal oli üks rikas naine, kes kutsus teda enda poole söömaajale. Sellest ajast, kui Eliisa sealt kandist läbi läks, astus ta edaspidi iga kord selle naise juurde sisse einet võtma. Aga naine ütles oma mehele: “Ma tean, et see inimene, kes meie juures käib, on püha jumalamees. Seadkem ometi korda üks katusekamber, pangem sinna voodi, laud ja tool, ning küünlajalg, et siis kui ta meile tuleb, võiks ta seal omaette olla.”

Kord kui Eliisa jälle nende juurde tuli, küsis ta ühe teenri käest, mida ta võiks tema emanda heaks teha. Teener vastas: “Vaata, tal ei ole poega ja tema mees on vana.” Siis käskis Eliisa, et ta oma emanda kohale kutsuks. Ja emand tuli ning seisis uksele. Aga Eliisa ütles talle: “Vaata, järgmisel aastal, kui ma siia tulen hoiad sina süles oma poega.”

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps89 ,2-3. 16-17. 18-19 R:2)

R: Issanda heldusest ma laulan igavesti.

Issanda heldusest ma laulan igavesti,
põlvest põlve kuulutan valjul häälel sinu ustavust.

Ma tunnistan: sinu heldus kestab igavesti,
sinu ustavus püsib taevas kindlalt.

R:

Õnnis on rahvas, kes oskab hõisata,
kes kõnnib sinu palge valguses.
Sinu nime üle on nad rõõmsad iga päev,
sinu õigluse pärast nad hõiskavad.

R:

Sina oled nende ilu ja vägevus,
oma armus oled sa teinud suureks me jõu.

Meie kilp on Issanda päralt,
Issanda Püha ja meie Kuninga päralt.

R:

(Teine lugemine Ro6 ,3-4.8-11)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast roomlastele:

Vennad, kas te ei tea, et kõik kes me iganes oleme ristitud Jeesuses Kristuses, oleme ristitud tema surmas. Ühes temaga oleme meiegi ristimise kaudu surma maetud, et nii, nagu Kristus on surnuist üles äratatud Isa kirkuse väel, nõnda võiksime meiegi elada uut, tõelist elu. Kui me nüüd oleme ühes Kristusega surnud, siis võime uskuda, et ka meid ootab elu ühes temaga. Sest me teame, et Kristus on juba surnuist üles äratatud ega sure enam kunagi, ja surmal ei ole võimu tema üle. Kui ta suri, siis suri ta patule ainsa korra, aga kui ta elab, siis elab ta Jumalale. Nõnda arvake teiegi end patule surnud olevat, et te võiksite elada Jumalale Jeesuses Kristuses.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 15,15b)

Halleluuja. Mina olen teid kutsunud sõpradeks

sest ma olen teile ilmutanud kõik, mis ma olen kuulnud oma Isalt. Halleluuja.

(Evangeelium Mt10 ,37-42)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Jeesus ütles oma jüngritele: Kes armastab oma ema või isa enam kui mind, see pole mind väärt, ja kes armastab oma poega või tüdarta enam kui mind, see pole mind väärt. Ning kes ei võta oma risti ega käi minu järel, see ei ole mind väärt. Aga kes elust kinni hoiab, see kaotab selle, kes aga oma elu kaotab minu pärast, see jääb elama. Kes teid vastu võtab, see võtab mind vastu ja kes minu vastu võtab, see võtab vastu tema, kes ta mind on läkitanud. Kes võtab prohveti vastu tema prohveti nime pärast, see saab prohveti palga ja kes võtab vaga inimese vastu sellepärast, et see inimene on vaga, saab vaga inimese palga. Aga kes iganes annab ühele neist silmapaistmatutest juua karikatäie külma vett, tema jüngriseisuse pärast – tõesti ma ütlen teile, see ei jää ilma oma palgast.

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, “alandlikkus” on imelik sõna. Piibli originaalkeeles tähendab “ταπεινότητα” (“tapeinótita”) “madaldamist” – nii nagu ka selle vaste ladina keeles, “humilitas”, tuleneb sõnast “humus” – muld. Aga mida tähendab alandus inimese jaoks sisuliselt? See tähendab, et inimene peaks ennast alandades ütlema, et ta on rumalam kui ta ise arvab, ja et ta on nõrgem kui ta ise usub... Kuid kas seda tunnistades pole ohtu, et koos uhkuse kadumisega kaob ka

eneseväarikus?

Kristlikus mõtteviisis nii kõrgeks kiidetud enese alandamine võib ühest küljest isegi näida justkui enesehaletsus või sügav depressioon, või siis üldine ebanormaalselt madal enesehinnang. Teisest küljest võib näiline alandlikkus olla ka kavaldamine, nagu näiteks mürkmao puhul, kes näeb välja jõuetu ja ohutu, kuid kes teab ise väga hästi, kui surmav on tema mürk. Kui me kõigele sellele mõtleme, hakkame mõistma, kui raske on olla ausalt ja siiralt alandlik.

Sellepärast olekski ehk tark pöörata tähelepanu selle mõiste teisele tahule ehk leplikkusele. Leppida tuleb kõige sellega, mida me muuta ei saa, nii et meil oleks julgust ja eneseusku muuta kõike ülejäänut. Võibolla tuleks aga uskuda hoopis alandlikkuse saksakeelsesesse vastesse, “die Demut”, mis tähendab lihtsalt teenistusvalmidust.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, alandlikkuse olemusse süvenemine paneb meid küsima: mis on siin maailmas tähtis? Kes meid ümbritsevatest inimestest on tähtis, ja kes tähtsusetu või silmapaistmatu? Me oleme harjunud, et tähtsad on need, kelle nägu on sageli ekraanidel ja kellest kirjutavad meediaväljaanded. Esmapilgul on tähtsusel kaks nimetajat: esiteks leiavad äramärkimist need, kes on teinud midagi head, ja teiseks need, kes, vastupidi, on teinud midagi halba.

Lähemal uurimisel selgub, et peakangelaste kõrval ilmuvad vaatevälja ka kõrvaltegelased – need, keda kangelased on päästnud või keda kurjategijad on kahjustanud. Vahel kohtame kõrvaltegelastega seoses ka üsna veidraid seiku.

Juba piiblist leiame omamoodi kurioosseid tegelasi. Näiteks kui Paulus jõudis Korintosesse, tõusid juudid tema vastu üles ja “...viisid ta kohtujärje ette ning ütlesid: “Tema meelitab inimesi Jumalat teenima Moosese Seaduse vastaselt.” Aga kui Paulus tahtis oma suu avada, lausus maavalitseja Gallio juutidele: “Kui see oleks mõni ebaõiglus või kuritöö, oh juudid, siis ma peaksin muidugi teie kaebuse ära kuulama. Aga kui need on vaidlusküsimused õpetuse ja nimede ja teie Seaduse pärast, siis katsuge ise toime tulla. Neis asjus ei taha mina olla kohtumõistja.” Ja ta ajas nad ära kohtujärje eest. Aga nemad kõik haarasid kinni sünagoogiülemast Soostenesest ja peksid teda kohtujärje ees. Gallio ei hoolinud aga sellest vähimatki.” ... Sellest kõigest saame lugeda Apostlite tegude raamatu 18. peatükist (Ap 18, 12-17).

Vaene sünagoogiülem Soostenes. Kui ta poleks tol päeval peksa saanud, siis me ei teaks temast midagi... aga teisest küljest, missugune suur au on jääda ajalukku nii sügavalt, et su nimi on lausa piiblistse kirja pandud! Väikeseks lohutuseks Soostenesele on veel ehk põgus märge esimeses kirjast Korintlastele, kus Paulus teda veelkord mainib (1Kr 1,1).

Samamoodi võib meile jääda mulje, et üheks kõige tähtsamaks isikuks inimkonna lunastusloos tundub olevat Pontsius Pilaatus! Miks muidu kordab kogu kirik igal Jumala pühapäeval usutunnistust lugedes: "... kannatanud Pontsius Pilaatuse ajal, risti löödud, surnud ja maetud..." Õnnetu Pilaatus tahtis ju tegelikult Jeesust vabaks lasta, kuid tal ei olnud kahjuks nii palju vägesid, et oma tahet peale suruda peaaegu miljonile juudiusulisele, kes olid pühadeks Jeruusalemma kogunenud. Nüüd aga vemmeldavad kristlased teda järjekindlalt juba kaks aastatuhandet, ega unusta alla kriipsutada, et kõik sündis just Pilaatuse valitsemise ajal – justkui oleks tema olnud peasüüdlane! Varisere ja sadusere, kes olid Jeesuse ristlöömise tegelikud põhjustajad, ei mainita liturgias aga sõnagagi.

Armsad õed ja vennad, ka meie elus on peasjad ja kõrvalasjad. Tihti juhtub, et kõrvalasjadest saavad peasjad; juhtub sedagi, et kivi, mille hooneehitajad on kõrvale heitnud, saab nurgakiviks palju tähtsamale rajatisele. Sellepärast tuleb õppida vaatama sõnade taha ja tajuma nende tähendust praktilise elu jaoks. Ning kui lähebki nii, et me osutume inimkonna ajaloos kõrvaltegelasteks, siis Jumala ees seisame kord kõik võrdseina oma mõistuse ja südametunnistusega, nii nagu Jumal need meile on andnud. Ainult tema oskab hinnata meie alandlikkust, meie leplikkust ja siirast teenistusvalmidust. Aamen.